

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 565/2015
07.07.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Иваном Труљом Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Н.Ј., због два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.Ј., адвоката Н.К., поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Неготину К 616/13 од 15.09.2014. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 54/15 од 02.04.2015. године, у седници већа одржаној 07.07.2015. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.Ј., адвоката Н.К., као основан у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, па **СЕ ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Неготину К 616/13 од 15.09.2014. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 54/15 од 02.04.2015. године, тако што Врховни касациони суд радње окривљеног Н.Ј. за које је оглашен кривим правноснажном пресудом Основног суда у Неготину К 616/13 од 15.09.2014. године правно квалификује као једно кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, за које окривљеног Н.Ј. применом одредби чл. 4, 42, 45, 54, 56. и 57. Кривичног законика **ОСУЂУЈЕ на казну затвора у трајању од 9 (девет) месеци.**

У осталом непреиначеном делу пресуде Основног суда у Неготину К 616/13 од 15.09.2014. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 54/15 од 02.04.2015. године остају неизмењене, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у осталом делу **ОДБИЈА** као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину К 616/13 од 15.09.2014. године окривљени Н.Ј. је оглашен кривим да је извршио два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, за која дела су му најпре утврђене појединачне казне затвора у трајању од по шест месеци, па је затим

осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једанаест месеци која му се има рачунати од дана ступања на издржавање казне. Истом пресудом окривљени Н.Ј. је обавезан да на име паушала плати суду износ од 6.000,00 динара, а на име трошкова кривичног поступка износ од 92.689,00 динара, све у року од 30 дана од правноснажности пресуде под пртњом принудног извршења, док је малолетни оштећени М.Ј. ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 54/15 од 02.04.2015. године одбијена је као неоснована жалба окривљеног Н.Ј., а пресуда Основног суда у Неготину К 616/13 од 15.09.2014. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је благовремено поднео бранилац окривљеног Н.Ј., адвокат Н.К., у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, а због повреде закона из чл. 74, 438. став 2. тачка 1) и 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак и одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Н.Ј., адвоката Н.К. је основан у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у преосталом делу неоснован.

По налажењу Врховног касационог суда, основано бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама повређен закон у смислу члана 439. тачка 2) ЗКП, јер из чињеничног описа радњи извршења због којих је окривљени правноснажно осуђен, а да их је учинио 11.12.2012. године и 21.01.2013. године, према свом малолетном сину М.Ј., произилази једно кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, будући да је кривично дело насиље у породици трајно кривично дело чија се последица састоји у угрожавању спокојства, телесног интегритета или душевног стања члана породице, па се исто може извршити са једном или више радњи.

Наиме, побијаном првостепеном пресудом окривљени је оглашен кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ јер је 11.12.2012. године применом насиља дрским и безобзирним понашањем угрозио спокојство, телесни интегритет и душевно стање члана своје породице, свог сина оштећеног малолетног М.Ј., тако што му је упутио речи увреде и више пута га ударио по глави, те је окривљени оглашен кривим и због извршења још једног кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, јер је 21.01.2013. године дрским понашањем угрозио душевно

стање члана своје породице, свог сина оштећеног малолетног М.Ј., на тај начин што је без икаквог повода у породичној кући почео да вређа свог сина.

По налажењу Врховног касационог суда, а како је у конкретном случају окривљени радње које је предузео према свом сину малолетном М.Ј., а којим радњама је угрозио спокојство, телесни интегритет и душевно стање малолетног М.Ј., предузимао 11.12.2012. године и 21.01.2013. године, дакле у кратком временском размаку и на сличан начин, јер је у оба наврата вређао члана своје породице, то у конкретном случају суд није окривљеног могао да огласи кривим за два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ. Наиме, суд је требало да има у виду да је окривљени у краћем временском периоду у два наврата на сличне начине и то први пут вређањем и ударањем малолетног оштећеног по глави, а други пут само вређањем малолетног оштећеног, угрозио спокојство, телесни интегритет и душевно стање члана своје породице – свога малолетног сина, те да се услед тих радњи које је предузимао окривљени, оштећени налазио у једном континуираном стању које је започело 11.12.2012. године када му је окривљени упутио речи увреде и више пута га ударио по глави, и наставило се 21.01.2013. године када га је окривљени вређао.

Полазећи од наведеног, по оцени овог суда, првостепени суд је приликом правне квалификације овако напред описаног утврђеног чињеничног стања, извео погрешан закључак, а који је прихватио и другостепени суд, када је радње окривљеног квалификовао као два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, због чега је побијаним правноснажним пресудама учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, на штету окривљеног. Због тога је Врховни касациони суд отклонио наведену повреду закона преиначењем правноснажних пресуда и окривљеног Н.Ј. уместо за два кривична дела насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ огласио кривим за једно кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, налазећи да се у радњама окривљеног описаним у изреци првостепене пресуде стичу битна обележја наведеног кривичног дела.

С обзиром на овако донету одлуку, Врховни касациони суд је окривљеног за кривично дело насиље у породици из члана 194. став 3. у вези става 1. КЗ, применом члана 54. КЗ као и чл. 56. и 57. КЗ осудио на казну затвора у трајању од девет месеци, налазећи да је изречена казна затвора у трајању од девет месеци по врсти и дужини трајања у потпуности примерена кривична санкција извршеном кривичном делу којом ће се спречити да окривљени Н.Ј. убудуће чини оваква или слична кривична дела и чиме ће се у свему остварити сврха изрицања кривичних санкција и сврха кажњавања предвиђене у одредбама чл. 4. и 42. КЗ.

Врховни касациони суд је имао у виду и да су у изреци побијане првостепене пресуде описане и радње које је окривљени предузео према члану своје породице оштећеној Д.В. и то дана 21.01.2013. године, а којим радњама је наведено да је окривљени њој угрозио спокојство и телесни интегритет. Међутим, имајући у виду да се радња извршења код кривичног дела насиље у породици врши према једном члану своје породице, а у случају ако су радње предузете према различитим оштећеним лицима постојаће онолико дела у стицају колико

има оштећених, те како у конкретном случају окривљени за радње које је предузео према оштећеној Д.В., а које би се могле квалификовати као кривично дело из члана 194. став 1. КЗ, побијаним правноснажним пресудама није оглашен кривим, то Врховни касациони суд одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, није могао изменити побијане пресуде на штету окривљеног и огласити га кривим за кривично дело за које побијаним пресудама није оглашен кривим.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче и то да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и у вези са тим наводи да је чињенично стање у побијаним пресудама између осталог утврђено и на основу извештаја Центра за социјални рад у Кладову 560-123/13 од 11.03.2013. године, а садржину ког извештаја првостепени суд наводи у образложењу своје пресуде и између осталог наводи и то што је оштећени малолетни М.Ј. говорио у Центру за социјални рад у Кладову, те како је оштећени малолетни М.Ј. на главном претресу искористио своје законско право из члана 94. ЗКП да не сведочи то је, по оцени браниоца, суд морао да издвоји из списка како исказ који је малолетни дао у претходном поступку пред истражним судијом, тако и наведени извештај Центра за социјални рад у Кладову. Због свега наведеног бранилац сматра да је извештај Центра за социјални рад у Кладову незаконит доказ и да је исти морао бити издвојен из списка предмета, што нижестепени судови нису учинили, па се побијане пресуде заснивају на незаконитом доказу.

По налажењу Врховног касационог суда, извештај Центра за социјални рад у Кладову број 560-123/13 од 11.03.2013. године је доказ који је прибављен у складу са тада важећим Закоником о кривичном поступку и који је у прописаном облику издат од Центра за социјални рад, те сам за себе представља законит доказ. При чему чињеница да је малолетни оштећени М.Ј. искористио своје законско право да не сведочи у предметном поступку, не може утицати на законитост наведеног доказа, већ само на законитост исказа које је малолетни оштећени дао као сведок, а који исказ овог сведока дат на записнику о узимању изјаве од сведока Ки 188/13 од 24.07.2013. године је решењем суда донетим на главном претресу 04.06.2014. године издвојен из списка и исти није коришћен као доказ у овом поступку, нити су на том исказу засноване побијане пресуде.

Из изнетих разлога, неосновано бранилац окривљеног захтевом за заштиту законитости указује да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред тога, бранилац окривљеног у захтеву истиче и да је током поступка повређен закон из члана 74. ЗКП, јер бранилац који је окривљеном био постављен по службеној дужности није окривљеном пружио адекватну и делотворну стручну помоћ, при чему бранилац у захтеву наводи радње због којих сматра да је бранилац који је окривљеном био постављен по службеној дужности током поступка био пасиван.

Како се у конкретном случају поступак према окривљеном водио због кривичног дела за које је прописана казна затвора од две до десет година, те

имајући у виду да је чланом 74. тачка 2) Законика о кривичном поступку који је ступио на снагу 01.10.2013. године прописано да окривљени мора имати браниоца ако се поступак води због кривичног дела за које је прописана казна затвора од осам година или тежа казна и то од првог саслушања па до правноснажног окончања кривичног поступка, то је у конкретном случају, а након ступања на снагу наведеног Законика о кривичном поступку, којим је за разлику од претходно важећег ЗКП за предметно кривично дело прописана обавезна одбрана, окривљеном постављен бранилац по службеној дужности у смислу члана 76. у вези члана 74. тачка 2) ЗКП, кога је окривљени имао све до правноснажног окончања кривичног поступка, због чега су неосновани наводи браниоца окривљеног којима истиче повреду закона из члана 74. ЗКП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде у односу на усвајајући део, на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, а у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП.

**Записничар - саветник
Ивана Тркуља Веселиновић, с.р.**

**Председник већа-судија
Јанко Лазаревић, с.р.**